

Yksinasuvat yliedustettuina pienituloisuudessa

Suomessa on noin 1,3 miljoonaa yksinasuvaa. Pieniä yhden ja kahden hengen asuntokuntia on 78 prosenttia kaikista asuntokunnista. Vuodesta 1990 yksinasuvien määrä on lähes kaksinkertaistunut ja tänä päivänä lähes puolet kaikista asuntokunnista on yhden hengen asuntokuntia – suurimmissa kaupungeissa jo yli puolet.

Suuresta määrästään huolimatta yksinasuvien taloudellinen ja lainsäädännöllinen asema ei ole yhdenvertainen suhteessa parisuhteessa eläviin. Yhteiskuntaa rakennetaan edelleen valtaosin kahden aikuisen tuloilla elävien kotitalouksien maksukyvyin mukaisesti.

Yksinasuva kantaa asumisesta ja elinkustannuksista aiheutuvat kulut yksin, ilman mahdollisuutta jakaa niitä toisen tulontuojan kanssa. Asumisen osalta pienemmät asunnot ovat verrattain kalliimpia, olipa kyseessä sitten omistusasunto tai vuokra-asunto. Yksiön neliöhinta on noin kolmannes korkeampi kuin kolmioiden tai suurempien asuntojen neliöhinta.

Valtaosa yksinasuvista on taloudellisesti haavoittuvassa asemassa:

- Asumistukea saavista kotitalouksista noin 70 prosenttia on yhden hengen talouksia
- Toimeentulotukea saavista kotitalouksista noin 77 prosenttia on yksinasuvia
- Jopa 42 prosenttia yksinasuvista kuuluu kahteen alimpaan tulodesiiliin
- Muusta väestöstä työssäkäyviä on noin 77 prosenttia, yksinasuvista vain noin 63 prosenttia

[THL:n yksin asuvien hyvinvointia tarkastelevan raportin](#) mukaan yksin asuvilla menee koko väestöä huonommin useimmilla mittareilla mitattuna. Muuta väestöä matalamman työllisyysasteen ja niukemman toimeentulon lisäksi yksinasuvien toiminta- ja työkyky on huonompi ja kuolleisuus suurempaa. Samoin yksinäisyys, psyykinen kuormittuneisuus ja masentuneisuus ovat yleisempiä, kuten myös tupakointi ja runsas alkoholin käyttö. Julkisten palvelujen osalta yksin asuvat ovat yliedustettuina ainakin toimeentulotuen, päihdepalvelujen ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaissa. Iäkkäiden palveluissa yksin asuminen lisää asumis- ja kotipalvelujen käyttöä sekä myöhemmin laitonasumiseen päättymisen riskiä.

Ehdotammekin toimenpiteiksi seuraavia:

- Otetaan yksinasuvat osaksi poliittista keskustelua ja **perustetaan työryhmä, joka kartoittaa yksinasuvien asemaa ja palvelutarvetta sekä antaa toimenpide-ehdotuksia**
- Poimitaan väestöryhmälliset hyvinvointierot olemassa olevista tutkimuksista ja THL:n tuottamasta materiaalista → **ryhdytään raportoimaan tutkimuksia niin, että väestöryhmien hyvinvoinnin erot tulevat näkyviin**
- **Otetaan käyttöön yksinasuvien korotukset** esimerkiksi takuueläkkeisiin ja asumistukeen

* Yksinasuvat ry on vuonna 2009 perustettu yhdistys, jonka tarkoituksena on kehittää yksinasuvien sosiaalista, terveydellistä, taloudellista ja oikeudellista asemaa.

Lisätietoa: yksinasuvat.fi

